הִלְכוֹת לוּלָב סִימָן תרסז תרסח

תרסז סֻכָּה וְנוֹיָהּ אֲסוּרִין גַּם כָּל שְׁמִינִי. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א * [א]סֻכָּה (א) וְנוֹיָהּ אֲסוּרִים (ב) גַּם בַּשְּׁמִינִי. וּבְחוּצָה לָאָרֶץ שֶׁעוֹשִׂים שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים, אָסוּר גַּם בַּתְּשִׁיעִי שֶׁהוּא סְפֵק שְׁמִינִי. וְאִם חָל שַׁבָּת בְּמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַג, [ב]נוֹהֲגִים שֶׁלֹּא לְהִסְתַּפֵּק מִנּוֹי סֻכָּה (ג) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת, (ד) [ג]וְיֵשׁ מַתִּירִים. הַגָּה: יֵשׁ שֶׁנָּהֲגוּ כְּשֶׁהָיוּ יוֹצְאִים מִן הַסֻּכָּה הָיוּ אוֹמְרִים ׳יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה לֵישֵׁב בְּסֻכָּה שֶׁל לִוְיָתָן׳ (כל בו (סי׳ עא)). וְאָסוּר לְהָכִין בְּיוֹם טוֹב (ה) לְצֹרֶךְ לֵיל יוֹם טוֹב, (ו) וְכֵן אָסוּר לְהַעֲמִיד הַשֻּׁלְחָנוֹת וְהַסַּפְסָלִים בַּבַּיִת לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה, דְּהָוֵי (א) [א] הֲכָנָה (הגהות מיימוני (הל׳ סוכה פ״ו הי״ד אות א) ומהרי״ל (הל׳ חג הסוכות)):

א מֵימְרָא דְּרַבִּי יוֹחָנָן סֻכָּה מ״ו (ע״ב) דְּמִגּוֹ דְּאִתְקְצָאֵי לְמִצְוָתוֹ לֶאֱכֹל בּוֹ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אִי מִתְרְמֵי לֵהּ סְעוּדָה אִתְקְצָאֵי לְכֻלָּא יוֹמָא. ב טור בְּשֵׁם אָבִיו הָרֹא״ש (פ״ד סי׳ ה) וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּבֵיצָה ל׳ (ע״ב ד״ה עד). ג שָׁם (בטור ורא״ש) וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת בְּסֻכָּה י׳ (ע״ב ד״ה עד).

תרסח סֵדֶר תְּפִלַּת לֵיל שְׁמִינִי וְיוֹמוֹ. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א (א) (א) לֵיל שְׁמִינִי (ב) אוֹמֵר בַּתְּפִלָּה וַתִּתֶּן לָנוּ אֶת יוֹם (ג) שְׁמִינִי (ג) [ב] [א]חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. הַגָּה: וְאָנוּ נוֹהֲגִין שֶׁאֵין אוֹמְרִים חַג בַּשְּׁמִינִי, (ד) דְּלֹא מָצִינוּ בְּשׁוּם מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא חַג, אֶלָּא אוֹמְרִים יוֹם

א בְּרֵיתָא סֻכָּה מ״ח (ע״א) וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (ד״ה רגל) וְהָרֹא״ש שָׁם (פ״ד סי׳ ה).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [א] הֲכָנָה. עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ה) מְפָרֵשׁ לְהַעֲמִיד הֵינוּ לְהַעֲרִיךְ טַבְלָא שֶׁלָּהֶם עַל רַגְלֶיהָ. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן תקי״ד (ס״ק טו) דִּלְהַעֲמִיד נֵרוֹת שַׁעֲוָה לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה אָסוּר. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל לְעִנְיַן חִפּוּשׂ בְּסֵפֶר תּוֹרָה (רוֹצֶה לוֹמַר לְהַעֲמִיד הַסֵּפֶר תּוֹרָה בַּפָּרָשָׁה שֶׁיִּקְרְאוּ בָּהּ בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם טוֹב) מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב כֵּן הוּא בַּמַּהֲרִי״ל, וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (שם) נָקֵט אִפְּכָא מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת, וְכָתַב מַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ב) דְּבִשְׁנֵיהֶם יֵשׁ לִזָּהֵר עַיֵּן שָׁם:

א [ב] חַג הָעֲצֶרֶת. עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן בְּדִבְרֵי אֲדוֹנִי אָבִי זְקֵנִי בִּבְכוֹר שׁוֹר דַּף קט״ו עַמּוּד ג׳ (סוכה מו:) שֶׁהֵבִיא רְאָיוֹת דִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת מִקְּרֵי חַג וּבִרְכֵּי יוֹסֵף (סק״א) כָּתַב שֶׁדְּבָרָיו טוֹבִים וּנְכוֹחִים וְעַיֵּן שָׁם מַה שֶּׁנָּשָׂא וְנָתַן בִּדְבָרָיו זַ״ל, וְעַיֵּן בִּמְעִיל צְדָקָה סִימָן ח׳ שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן מַהֲיָרוּשַׁלְמִי דְּמוֹעֵד קָטָן (פ״ג ה״ה) ׳וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם׳ כו׳ (עמוס ח י) וּמִמַּתְנִיתִין דְּבִכּוּרִים (פ״א מ״ו) מֵעֲצֶרֶת עַד הֶחָג, וְהָרַ״ן בִּנְדָרִים (מט. ד״ה ירושלמי) מֵבִיא יְרוּשַׁלְמִי (נדרים פ״ו ה״א) שֶׁבִּלְשׁוֹן תּוֹרָה אֵינוֹ נִקְרָא חַג כִּי אִם בִּלְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם מִכָּל מָקוֹם אַף שֶׁהַתְּפִלּוֹת וְהַבְּרָכוֹת עַל סְמַךְ הַמִּקְרָא נִתְיַסְּדוּ מִכָּל מָקוֹם מַה שֶּׁאֵינוֹ בְּנֻסַּח הַמִּקְרָא עָדִיף טְפֵי לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם בִּתְפִלָּה עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) וּבְאֵר יַעֲקֹב מַה שֶּׁכָּתְבוּ בָּזֶה. וְעַיֵּן בִּרְכֵּי יוֹסֵף (סק״א) שֶׁהֵבִיא מִתְּשׁוּבַת כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה חֵלֶק ב׳ (סי׳ מח) וְנֵזֶר הַקֹּדֶשׁ דַּף תפ״א וּבֵית יַעֲקֹב סִימָן ע״ח וְסִימָן קמ״ב דִּסְבִירָא לְהוּ כְּהָרַמָ״א שֶׁאֵין לוֹמַר חַג, וּבִרְכֵּי יוֹסֵף הִשִּׂיג עֲלֵיהֶם מִדִּבְרֵי כָּל הַפּוֹסְקִים הָרִאשׁוֹנִים, וְכֵן מֵשְׁמַע מִמַּסֶּכֶת סוֹפְרִים פֶּרֶק י״ט הֲלָכָה ג׳, וְעַיֵּן שָׁם בְּשִׁיּוּרֵי בְּרָכָה שֶׁמָּצָא בְּסֵדֶר רַב עַמְרָם כָּתוּב אֶת יוֹם שְׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. וְעַיֵּן בִּרְכֵּי יוֹסֵף (סק״ב) בְּשֵׁם בֵּית יְהוּדָה (או״ח סי׳ ד) דְּמִי שֶׁטָּעָה בִּתְפִלַּת עַרְבִית שֶׁל לֵיל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת וְאָמַר אֶת יוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה וְעָקַר רַגְלָיו יָצָא בְּדִיעֲבַד, וּבִרְכֵּי יוֹסֵף חוֹלֵק עָלָיו וְהֵבִיא רְאָיוֹת דְּלֹא יָצָא וּמַחֲזִירִים אוֹתוֹ, דְּוַדַּאי הָאוֹמֵר חַג הַסֻּכּוֹת עַל סֻכּוֹת מַמָּשׁ נִתְכַּוֵּן וְלֹא עַל שְׁמִינִי עֲצֶרֶת דְּאִשְׁכְּחַן שֶׁנִּכְלָל בְּחַג הַסֻּכּוֹת, דְּהָא גַּם מַה דְּקָאָמַר עַד הַשְׁתָּא בַּתְּפִלָּה עַל חַג הַסֻּכּוֹת

בַּאֵר הֵיטֵב

א (א) הֲכָנָה. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) שֶׁכָּתַב דַּוְקָא לְסַדְּרָן אָסוּר אֲבָל לְהַעֲמִידָן מֻתָּר מִפְּנֵי כְּבוֹד יוֹם טוֹב, אֲבָל שְׁאָר הֲכָנוֹת אֲסוּרִים, וְכֵן כָּתַב בַּמִּנְהָגִים הִלְכוֹת פֶּסַח דְּאָסְרוּ לְהָבִיא יַיִן מִיּוֹם טוֹב לַחֲבֵרוֹ. וְגַם בְּמַהֲרִי״ל (הל׳ תפילת יו״ט) אוֹסֵר לְחַפֵּשׂ הַסֵּפֶר תּוֹרָה מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב מִשּׁוּם הֲכָנָה. מָגֵן אַבְרָהָם (שם) עַיֵּן שָׁם:

א (א) לֵיל. אָסוּר לִקְבֹּעַ סְעוּדָה מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה וְלֹא כְּאוֹתָן שֶׁאוֹכְלִין וְשׁוֹתִין וּמִשְׁתַּכְּרִין עַד שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה. מָגֵן אַבְרָהָם (ריש הסימן): (ג) חַג הָעֲצֶרֶת. רַשַׁ״ל בִּתְשׁוּבָה (סוף סי׳ סד) כָּתַב לוֹמַר אֶת יוֹם שְׁמִינִי עֲצֶרֶת חַג הַזֶּה וְכֵן הִסְכִּים הַטַּ״ז (סק״א) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת בֵּית יַעֲקֹב סִימָן ע״ח וְקמ״ב

בֵּאוּר הֲלָכָה

א * סֻכָּה וְכוּ׳. רוֹצֶה לוֹמַר עֲצֵי סֻכָּה אֲסוּרִים מִלֵּהָנוֹת הֵימֶנָּה דְּחָל שֵׁם שָׁמַיִם עֲלֵיהֶם וַאֲפִלּוּ נָפְלָה הַסֻּכָּה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תרל״ח, דְּאִם לֹא כֵן בְּלָאו הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם סְתִירַת אֹהֶל:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) וְנוֹיָהּ. הֵינוּ כְּשֶׁעִטְּרָהּ בְּמִינֵי פֵּרוֹת שֶׁתָּלָה בָּהּ לְנוֹי. וְאִם עִטְּרָהּ בִּסְדִינִין הַמְצֻיָּרִין נוֹהֲגִין לְהוֹרִידָן לַבַּיִת מִפְּנֵי חֲשַׁשׁ גַּנָּבִים אוֹ גְּשָׁמִים, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תרל״ח סוֹף סָעִיף ב׳: (ב) גַּם בַּשְּׁמִינִי. דְּאִלּוּ (א) מִתְרְמֵי סְעוּדָה בְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת בָּעֵי לְמֵיכַל בְּגַוָּהּ, וּמִגּוֹ דְּאִתְקְצָאֵי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת אִתְקְצָאֵי לְכֻלֵּי יוֹמָא. וְהוּא הַדִּין בְּחוּץ לָאָרֶץ אָסוּר בַּתְּשִׁיעִי (ג) מֵהַאי טַעֲמָא: (ג) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת. דְּכֵיוָן דִּבְיוֹם טוֹב אָסוּר, אִם יִסְתַּפֵּק בְּשַׁבָּת מִקְּרֵי הֲכָנָה, (ג) וְאֶפְשָׁר דְּלֹא בָּא לְהוֹדִיעַ אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ כָּךְ וְלֹא מִדִּינָא, שֶׁגַּם בַּתּוֹסָפוֹת (י: ד״ה עד) תָּמְהוּ עַל הַמִּנְהָג, וְגַם לְעֵיל בְּסִימָן תרס״ה (ס״א) סָתַם בַּדֵּעָה הָרִאשׁוֹנָה לְהָקֵל כְּהַיֵּשׁ מַתִּירִין דְּכָאן: (ד) וְיֵשׁ מַתִּירִין. דְּמֵאֵיזֶה טַעַם נֶאֱסֹר, (ד) אִי מִשּׁוּם דְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב הֵם כַּחֲדָא, הָא קַיְמָא לָן דִּשְׁתֵּי קְדֻשּׁוֹת הֵן, וְאִי מִשּׁוּם הֲכָנָה, מַה הֲכָנָה יֵשׁ כָּאן: (ה) לְצֹרֶךְ לֵיל יוֹם טוֹב. שֶׁל שִׂמְחַת תּוֹרָה, דִּסְפֵק חֹל הוּא וְנִמְצָא יוֹם טוֹב מֵכִין לְחֹל, וּפְרָטֵי דִּין זֶה עַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן תק״ג. וְאָסוּר לְהָבִיא יַיִן (ה) מִיּוֹם טוֹב לַחֲבֵרוֹ, וּבִשְׁעַת הַדְּחָק שֶׁלֹּא יִמְצָא בַּלַּיְלָה בְּקַל (ו) מֻתָּר לְהָבִיא יַיִן וְכֵן מַיִם מִיּוֹם טוֹב לַחֲבֵרוֹ, רַק שֶׁצָּרִיךְ לַהֲבִיאוֹ בְּעוֹד יוֹם גָּדוֹל (דְּלֹא מוֹכַח מִלְּתָא דְּאֶפְשָׁר דְּצָרִיךְ עֲדַיִן לְצֹרֶךְ הַיּוֹם), וְגַם לֹא יָבִיא כְּדֶרֶךְ שֶׁנּוֹשֵׂא בְּחֹל רַק יְשַׁנֶּה, וּמִכָּל מָקוֹם לְצֹרֶךְ חֹל אֵין לָנוּ רְאָיָה לְהַתִּיר, דְּיֵשׁ לוֹמַר דַּוְקָא לְצֹרֶךְ מִצְוָה מֻתָּר, וְלָכֵן אֵין מַצִּיעִין הַמִּטּוֹת מִשַּׁבָּת לְחֹל [חַיֵּי אָדָם (כלל קנג ס״ו)]. וְכֵן אָסוּר לְחַפֵּשׂ הַסֵּפֶר תּוֹרָה (ז) מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב, (דְּהֵינוּ לְהַעֲמִיד הַסֵּפֶר תּוֹרָה בַּפָּרָשָׁה שֶׁיִּקְרְאוּ בָּהּ בְּיוֹם טוֹב, אָסוּר בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא עֶרֶב יוֹם טוֹב), (ח) וְכֵן מִיּוֹם טוֹב לַחֲבֵרוֹ: (ו) וְכֵן אָסוּר לְהַעֲמִיד וְכוּ׳. וְהִסְכִּימוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּדַוְקָא לְסַדְּרָן (דְּהֵינוּ לְהַנִּיחַ הַטַּבְלָא עַל הָרַגְלַיִם) אָסוּר, אֲבָל לַהֲבִיאָן מֵהַסֻּכָּה לַבַּיִת מֻתָּר, (ט) וְאִם צָרִיךְ אוֹתָם לְצֹרֶךְ הַיּוֹם, וְכֵן אִם צָרִיךְ לְסַדֵּר אוֹתָם שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה הַבַּיִת כְּחֻרְבָּה, מֻתָּר לְסַדֵּר אוֹתָם:

א (א) לֵיל וְכוּ׳. אֵין לִקְבֹּעַ סְעוּדָה (א) מִן מִנְחָה קְטַנָּה וּלְמַעְלָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן תקכ״ט סָעִיף א׳ בְּהַגָּ״ה, כְּדֵי שֶׁיֹּאכַל בַּלַּיְלָה לְתֵאָבוֹן, וְלֹא כְּאוֹתָן שֶׁאוֹכְלִין וְשׁוֹתִין וּמִשְׁתַּכְּרִין עַד שֶׁאֵין יְכוֹלִין לְקַדֵּשׁ בַּלַּיְלָה: (ב) אוֹמֵר בַּתְּפִלָּה וְכוּ׳. וְאִם שָׁכַח וְאָמַר אֶת יוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה וְעָקַר רַגְלָיו אִם צָרִיךְ לַחֲזֹר, יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין הָאַחֲרוֹנִים, עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״ב) וּבְחַיֵּי אָדָם (ח״א) כְּלָל כ״ח דִּין ט״ו, וּלְכֻלֵּי עָלְמָא אִם לֹא סִיֵּם הַבְּרָכָה צָרִיךְ לַחֲזֹר לְוַתִּתֶּן לָנוּ וְלוֹמַר כַּהֹגֶן: (ג) שְׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. עַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״א) שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר עֲצֶרֶת בְּלֹא ה׳. וְהִנֵּה רַשַׁ״ל (שו״ת סוף סי׳ סד) וְטַ״ז (סק״א) כָּתְבוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹמַר שְׁמִינִי עֲצֶרֶת חַג הַזֶּה, אֲבָל הַלְּבוּשׁ כָּתַב כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְכֵן הִסְכִּים בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) בְּשֵׁם כַּמָּה רִאשׁוֹנִים וּבֵאוּר הַגְּרָ״א: (ד) דְּלֹא מָצִינוּ בְּשׁוּם מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא חַג. כַּמָּה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (א) גְּמָרָא (מו:): (ג) דַּאֲנָן מֵיתָב יָתְבִינַן גַּם בַּשְּׁמִינִי: (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב): (ד) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב): (ה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג): (ו) חַיֵּי אָדָם (כלל קנג ס״ו) עַיֵּן שָׁם טַעֲמוֹ: (ז) עַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק״א) דְּהוּא הַדִּין מִיּוֹם טוֹב לְשַׁבָּת. וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר: (ח) פָּשׁוּט: (ט) פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ג) וְדֶרֶךְ הַחַיִּים (דיני סוכה בשמיני ס״ג):

א (א) מָגֵן אַבְרָהָם (ריש הסימן). וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים שֶׁכָּתַב דִּלְפִי מַה שֶּׁהִסְכִּים הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּסִימָן תקכ״ט סָעִיף קָטָן א׳, הוּא הַדִּין בִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת גַּם כֵּן אָסוּר קֹדֶם שִׂמְחַת תּוֹרָה מִתֵּשַׁע וּלְמַעְלָה. וְעַיֵּן שָׁם בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה בערב יו״ט) שֶׁכָּתַבְנוּ דְּאֵין דִּין זֶה בָּרוּר לְבַטֵּל עֹנֶג יוֹם טוֹב מִי שֶׁהוּא תָּאֵב לֶאֱכֹל מִפְּנֵי חֲשַׁשׁ לְתֵאָבוֹן דְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי. וּמִכָּל מָקוֹם בְּוַדַּאי יֵשׁ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל וּלְהִשְׁתַּכֵּר הַרְבֵּה עַד שֶׁיְּהֵא אֲכִילַת לַיְלָה עָלָיו לְמַשָּׂא, וְכָל שֶׁכֵּן אִם יוּכַל לְהַגִּיעַ לִידֵי בִּטּוּל מִצְוַת קִדּוּשׁ עַל יְדֵי שִׁכְרוּתוֹ:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת לוּלָב סִימָן תרסח

קלו. בְּאֵר הַגּוֹלָה

שְׁמִינִי עֲצֶרֶת (מנהגים (הל' שמיני עצרת)). ב**וּבְחוּצָה לָאָרֶץ** (ג) [ג] **אוֹכְלִים בַּסֻּכָּה** (ה) **בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם,** (ו) **מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק שְׁבִיעִי,** (ז) [ד] (ז) **וְאֵין מְבָרְכִין עַל יְשִׁיבָתָהּ, וּמְקַדְּשִׁין** (ח) **וְאוֹמְרִים** ג**זְמַן: ב** *)**שַׁחֲרִית מוֹצִיאִין שִׁלְשָׁה סְפָרִים,** (ט) **וְקוֹרִין בָּאֶחָד מִ'וְזֹאת הַבְּרָכָה'** (דברים ל"ג פ'), **עַד סוֹף הַתּוֹרָה,** (י) **וּבַשֵּׁנִי 'בְּרֵאשִׁית'** (בראשית פ' א') **עַד 'אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים** (יא) **לַעֲשׂוֹת'** (שם ב ג), **וּבַשְּׁלִישִׁי 'בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת'** (במדבר כט ל"ה), **וּמַפְטִיר 'וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה'** (יהושע א' א'). **וּבְמָקוֹם שֶׁעוֹשִׂין שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים, אֵין מוֹצִיאִין בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶלָּא שְׁנֵי סְפָרִים, וְקוֹרִין בְּאֶחָד** ד**חֲמִשָּׁה בְּפָרָשַׁת רְאֵה** (יב) **)**מִ'כָּל הַמַּעֲשֵׂר' לְפִי שֶׁהוּא זְמַן אֲסִיפָה וּמַתָּנוֹת עֲנִיִּים כֵּן כָּתַב הַטּוּר וְכֵן רָאִיתִי נוֹהֲגִין).

בַּאֵר הֵיטֵב

מַה שֶּׁהִקְשָׁה עָלָיו עַיִן שָׁם. וּלְבוּשׁ כָּתַב כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַב בֵּית יוֹסֵף: (ג) **אוֹכְלִים.** וְאֵין יְשֵׁנִים בַּסֻּכָּה דְּגַבֵּי אֲכִילָה אֵיכָא הָכָא דְּהָא אֵין מְבָרְךְ מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּשְׁנָה דְּלַיְלָא הָכָא, מְרַדְכַי (פ"ד סי' תשעב). וּמַהַאי טַעְמָא מְמַהֲרִין לְצֵאת אַחַר הַסְּעוּדָה שַׁחֲרִית, מַהֲרַי"ל (הל' חג הסוכות) וּלְבוּשׁ. וְיֵשׁ שֶׁאֵין יוֹשְׁבִין בָּהּ בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם יוֹשְׁבִים בָּהּ וְאֵינוֹ מְנֻהָג, טוּר. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ב) וּבְמִדְּרָשָׁם יֵשׁ קְצָת אֲנָשִׁים שְׁנוֹהֲגִים כָּךְ לְפִי שֶׁרָאוּ כָּךְ מֵאֲבוֹתֵיהֶם, עַיֵּן שָׁם. וּמִשְּׁמַע בְּכָל הַפּוֹסְקִים דְּצָרִיךְ לֶאֱכֹל כָּל אֲכִילוֹת שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם בַּסֻּכָּה, וַאֲפִלּוּ אִתְרְמֵי לֵהּ סְעוּדָה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת צָרִיךְ לֶאֱכֹל בָּהּ, דְּהָא מַהַאי טַעְמָא אִסְרִינַן נוּי סֻכָּה בְּחַשִּׁישִׁי. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּהַגָּהוֹת מְנֻהָגִים (הל' שמיני עצרת אות ה) לְיַשֵּׁב קְצָת מַה שְּׁנוֹהֲגִין הַהֲמוֹנִים לֶאֱכֹל רַק חֲצִי סְעוּדָה בַּסֻּכָּה כְּדֵי שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עַל הַגֶּשֶׁם בְּלֵב שָׁלֵם וְכוּ' עַיֵּן שָׁם, אֵינָהּ רְאָיָה, וְגַם הוּא בְּעַצְמוֹ כָּתַב (שם אות ו) דְּאִם הוּא שַׁבָּת צָרִיךְ לֶאֱכֹל סְעוּדָה שְׁלִישִׁית בַּסֻּכָּה, וְכֵן כָּתַב הַב"ח (סי' תרסו ס"א) בְּשֵׁם הַמַּרְדְּכִי, וְכֵן מִנְהַג הַוִּתִּיקִין, מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (ד) **וְאֵין מְבָרְכִין.** (ז) וְלָכֵן אֵין לֶאֱכֹל בַּלַּיְלָה עַד שֶׁחֲשֵׁכָה. הַגָּהוֹת מְנֻהָגִים (שם אות ב), וְכֵן כָּתַב רַשַׁ"ל (עי"א). מִשְּׁמוֹ נִתְפַּזֵּר עַיִן שָׁם: [ג] **אוֹכְלִים.** עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב, וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה חֵלֶק א' (או"ח) סִימָן מ' שֶׁהִכְרִיעַ שְׁאֵין יְשֵׁנִים, וּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ב) הֵבִיאוֹ וְכָתַב שָׁאֵין רְאָיָה מֵהַשַּׁ"ס (מו:), אַךְ מַהֲרַי"ל (הל' חג הסוכות) כָּתַב כֵּן וְדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ב) כָּתַב שֶׁכֵּן נוֹהֲגִין, וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ד) כָּתַב דְּהָאֲגָדָה (סוכה סי' מד) חוֹלֶק וְכֵן דַּעַת הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ואוכלין) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּדִרְכֵי יוֹסֵף (סק"ד) דְּשִׁלּוּחֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם בְּחוּץ לָאָרֶץ בְּכִדֵּי שֶׁלֹּא לְזַלְזֵל בְּיוֹם טוֹב שְׁנֵי צְרִיכִין לֵישֵׁב עִם בַּעַל הַבַּיִת וְיֹאמְרוּ בֵּינֵיהֶם לְבֵין עַצְמָם שֶׁאֵין עוֹשִׂים מִשּׁוּם מִצְוָה, וְיֵישֵׁן בְּבֵית שֶׁיַּעֲשֶׂה לוֹ אֵיזֶה אֶסְתֶּרֶא (רְצוֹנוֹ לוֹמַר אִם הוּא בְּאֶתְרָא דְּנָהוּג לֵישֵׁן גַּם בְּלֵיל שְׁמִינִי), וְכֵן יִטְעַם קְצָת חוּץ לַסֻּכָּה, וְהַכֹּל בְּצִנְעָא עַיֵּן שָׁם: [ד] **וְאֵין מְבָרְכִין.** עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ר"מ (בְּאֵה"ט סק"ד)

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אַחֲרוֹנִים (ט) הִשְׁיגוּ עַל זֶה וְהִרְבּוּ בִּרְאָיוֹת דִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת מִקְרֵי חַג, עַל כֵּן אֵין לִנְטוֹת מִמַּה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר: (ה) **בַּלַּיְלָה וּבַיּוֹם.** אֲבָל לְאַחַר שֶׁאָכְלוּ סְעוּדָתָן בַּיּוֹם, מִנְהַג הָעוֹלָם שֶׁנִּפְטָרִין מִן הַסֻּכָּה וְיוֹשְׁבִין בְּבָתֵּיהֶם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב)], אֲבָל אִי אִתְרְמֵי לֵהּ לֶאֱכֹל בָּהּ אֲפִלּוּ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, (ג) צָרִיךְ לֶאֱכֹל בַּסֻּכָּה: (ו) **מִפְּנֵי שֶׁהוּא סָפֵק שְׁבִיעִי.** וּמִטַּעַם זֶה (ד) הָרַבֶּה אַחֲרוֹנִים מְצַדְּדִין דְּצָרִיךְ גַּם כֵּן לֵישֵׁן בַּסֻּכָּה, וְכֵן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הַגְּרָ"א (מעשה רב אות רכב). (ה) וְיֵשׁ אַחֲרוֹנִים שֶׁסּוֹבְרִין שֶׁאֵין כְּדַאי לֵישֵׁן בַּסֻּכָּה בְּשִׁמְינִי עֲצֶרֶת לֹא בַּיּוֹם וְלֹא בַּלַּיְלָה, דְּעוֹשֶׂה אוֹתוֹ כְּחֹל, (ו) דִּבְשִׁלְמָא גַּבֵּי אֲכִילָה לֹא מִנְכַּר, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ בְּנֵי אָדָם לְפָעָמִים לֵישֵׁב בְּצֵל סֻכָּה אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לְשֵׁם מִצְוָה, (ו) מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּשֵׁנָה. וּמִנְהַג הָעוֹלָם לְהָקֵל בְּשֵׁנָה. וְדַע דִּלְדַעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דְּאֵין יְשֵׁנִים בַּסֻּכָּה בְּשִׁמְינִי עֲצֶרֶת, (ח) יֵשׁ אוֹמְרִים דְּהוּא הַדִּין דְּאֵין אוֹכְלִין אֲז פֵּרוֹת וְהוּא הַדִּין פַּת פָּחוֹת מִכַּבֵּיצָה בַּסֻּכָּה. כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר, כָּל דָּבָר שֶׁאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ עָלָיו בְּרִכַּת לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה בְּשָׁאָר יְמֵי סֻכָּה, אֵין אוֹכְלִין בַּסֻּכָּה בְּשִׁמְינִי עֲצֶרֶת, (ט) וְיֵשׁ מְקִלִּין בְּזֶה וְכֵן מִסְתַּבְּרָא, דְּבַאֲכִילַת פֵּרוֹת וּכְהַאי גַּוְנָא דְּבָרִים שֶׁאֵין חַיָּבִים מִצַּד הַדִּין (י) יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בִּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת כְּמוֹ בְּשָׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה שֶׁלֹּא לְשֵׁם מִצְוָה כְּמוֹ כֵן אֵין לְהַחְמִיר בְּזֶה יוֹתֵר מִדַּאי. (יא) וְכֵן נוֹהֲגִין בְּכָל מְקוֹמוֹת שֶׁבְּעוֹלָם. (יב) וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט בְּכָל הַמְּדִינוֹת שֶׁיֵּשְׁבוּ בְּסֻכָּה בְּשִׁמְינִי עֲצֶרֶת וְאֵין מְבָרְכִין עַל יְשִׁיבָתָהּ וְאֵין מְקַדְּשִׁין וְאֵין אוֹמְרִים זְמַן, וְכֵן כָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ב) וְכֵן הוּא בְּאֹרַח חַיִּים (סי' תרסח ס"ב) וְכֵן הוּא בְּשֵׁם הָאֲרִיזַ"ל וְכֵן הוּא בְּשֵׁם הָרַשַׁ"ל (יש"ש פ"ח מיו"ט סי' ל"ב) וְכֵן הוּא בְּשֵׁם הַמַּהֲרִי"ל (הל' חג הסוכות) וְכֵן הוּא בְּשֵׁם הַמַּהֲרִי"ו (הל' חג הסוכות) וְכֵן הוּא בְּשֵׁם הַמַּהֲרִי"ל